

XVI.

strokovni posvet
pomočnikov ravnateljev

Šola za ravnatelje

XVI. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev:

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM

Gradivo za udeležence

Kongresni center Portus,
Hotel Slovenija, Portorož

5.-6. marec 2014

XVI. STROKOVNI POSVET POMOČNIKOV RAVNATELJEV:
**VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM**
Gradivo za udeležence

Uredil: Tomaž Prelog

Izdala in založila: Šola za ravnatelje

Odgovorna oseba: Andrej Koren

Oblikovanje: B&S d.o.o.

Tisk: Dravski tisk d.o.o.

Naklada: 330

Kranj, 2014

© Šola za ravnatelje

Publikacija je financirana iz sredstev Evropskega socialnega sklada in
je za udeležence brezplačna.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Šola za ravnatelje

XVI. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev:

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM

Gradivo za udeležence

*XVI. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev je financiran
iz sredstev Evropskega socialnega sklada, projekta
Vseživljenjsko učenje ravnateljev – usposabljanje za vodenje
šol in vrtcev III.*

PROGRAMSKI ODBOR

- dr. Justina Erčulj, Šola za ravnatelje, vodja programskega odbora
- dr. Andrej Koren, Šola za ravnatelje
- dr. Slavko Gaber, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani
- dr. Andreja Barle Lakota, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

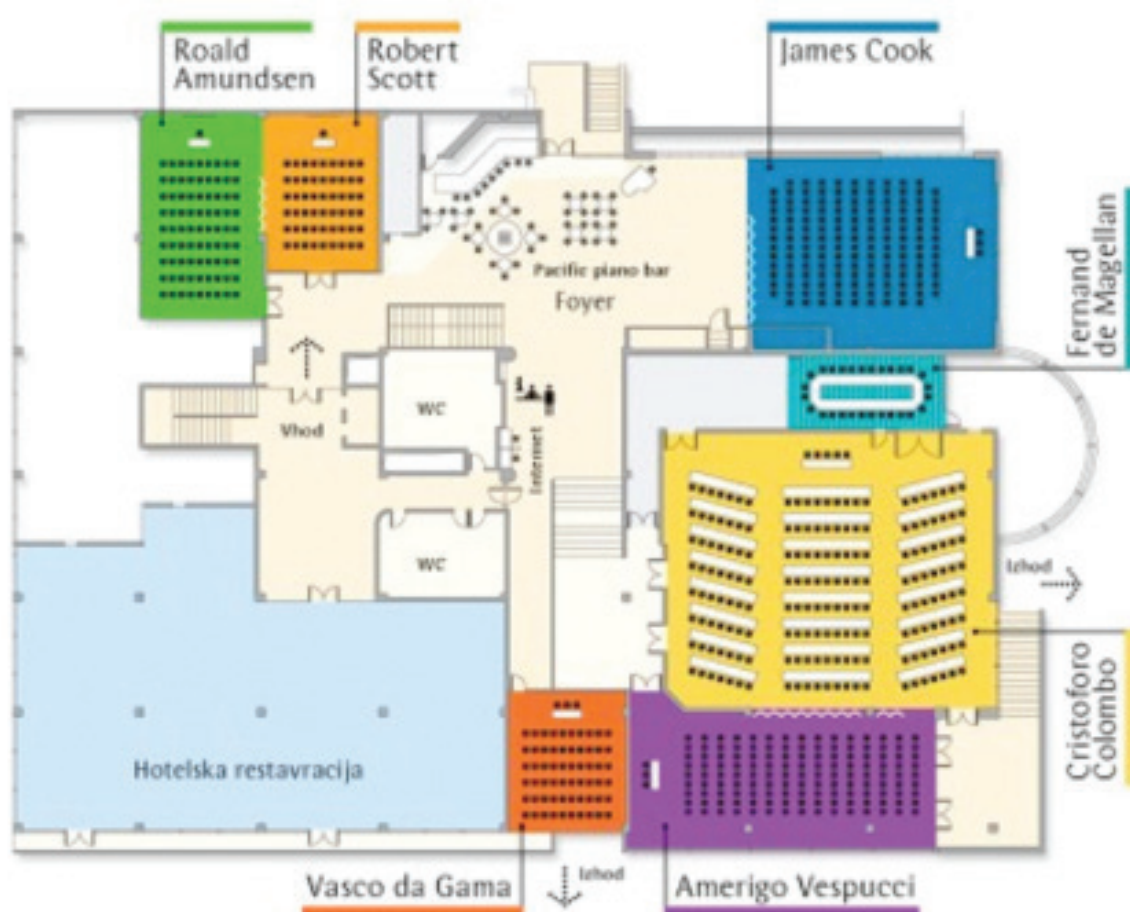
ORGANIZACIJSKI ODBOR

- Tomaž Prelog, Šola za ravnatelje, vodja organizacijskega odbora
- dr. Justina Erčulj, Šola za ravnatelje
- Eva Valant, Šola za ravnatelje

KAZALO

Tloris kongresnega centra Portus	3
Program srečanja	4
Plenarna predavanja	6
Primeri dobre prakse	10
Delavnice.....	15
Zapiski.....	36

TLORIS KONGRESNEGA CENTRA PORTUS HOTEL SLOVENIJA

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

PROGRAM SREČANJA

SREDA, 5. 3. 2014

11.00–11.30	Uvodni pozdrav in nagovor	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
11.30–12.30	Družbena odgovornost šol in vrtcev	dr. Slavko Gaber , Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani
12.30–14.00	Odmor	
14.00–15.15	Predstavitve primerov dobre prakse sodelovanja: • Sodelovanje med generacijami • Sodelovanje staršev ter šole in vrtca – kaj se lahko naučimo iz izkušenj • Sodelovanje šole, vrtca in lokalne skupnosti – kako lahko uspešno sodelujemo	Žiga Vavpotič , Zavod Ypsilon dr. Anton Meden , Zveza aktivov svetov staršev Slovenije Miro Kozelj , Občina Šenčur
15.15–15.30	Napoved delavnic	dr. Justina Erčulj , Šola za ravnatelje
15.30–16.00	Odmor	
16.00–17.30	Delavnice	

ČETRTEK, 6. 3. 2014

9.00–10.30	Delavnice	
10.30–11.00	Odmor	
11.00–12.30	Delavnice	
12.30–14.00	Odmor	
14.00–15.30	Delavnice	
15.30–16.00	Odmor	
16.00–17.00	Priložnost za nove družbene spremembe – utopija?	dr. Andreja Barle Lakota , Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

DELAVNICE

Sreda, 5. marec 2014,

16.00–17.30

Četrtek, 6. marec 2014,

9.00–10.30, 11.00–12.30, 14.00–15.30

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

Dvorana	Delavnica	Izvajalec
SCOTT	Mednarodno sodelovanje	mag. Andreja Lenc , CMEPIUS
DA GAMA	Partnersko sodelovanje vzgojno-izobraževalnih zavodov in kulturnih ustanov	Nataša Bucik , Ministrstvo za kulturo, Nada Požar Matijašič , Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Renata Novak , Vrtec Mornarček Piran in Duška Žitko , Pomorski muzej – Museo del mare Piran – Pirano
COLOMBO	Sodelovanje za razvijanje podjetnosti v šolah in vrtcih	Barbara Bregar Mrzlikar , CEED Slovenija
AMUNDSEN	Odgovornost med šolo, vrtcem in domom – naši ali vaši?	dr. Tatjana Ažman , Šola za ravnatelje
VESPUCCI	Šola in vrtec kot učeča se skupnost	dr. Justina Erčulj , Šola za ravnatelje

dr. **Slavko Gaber**, Pedagoška fakulteta Ljubljana

Čas večjih družbenih sprememb, celo kriz, kot je naš, pred vrtce in šole postavlja vprašanje vloge teh institucij v času, ko je družba na preizkušnji, ko je na prehodih. V takšnih časih se v družbi poveča potreba po dodatni občutljivosti za posebej ranljive skupine ljudi (staršev, starih staršev in otrok). Vsi, ki so ali pa vsaj čutijo, da so v teh časih porinjeni na obrobje, bodo v vrtcu, šoli iskali oporo, priložnost najti zavetje najprej za svoje otroke in bodo od nas pričakovali več kot v običajnih časih.

Spraševali se bomo, ali smo pripravljeni sposobno pomagati v šolah in vrtcih vzpostavljati prostore vzajemne pomoči državljanek in državljanov, je mogoče naše prostore v delih strukturirati tudi kot prostore aktivnosti skupnosti: kot mesta srečevanj starejših, prostore mladih (njihovega prepletanja ob internetu, branju, pogovorih) in celo kot prostore, v katerih skupnost diskutira in načrtuje skupne strategije, ki omogočajo življenje na presečiščih med hitrostjo službe, trga in ekonomij, ki segajo onstran hegemonije tržne ekonomije? Smo pripravljeni sodelovati v iskanjih nadgrajevanja tistega, kar skupaj imamo in nočemo izgubiti?

[illegible]

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

PRILOŽNOST ZA NOVE DRUŽBENE SPREMEMBE - UTOPIJA?

Morda prevelikim pričakovanjem, kaj vse šola lahko; morda preveliki vnemi po transparentnosti, ki se lahko sprevrže v instrumentalizacijo, v težavi pri uresničevanju načela enakosti in enakopravnosti, morda v pretirani želji po objektivizaciji, ki se lahko sprevrže v birokratizacijo ... lahko bi še ugi-
bali ... toda bolj pomembno je poudariti, da razmislek o uresničevanju poslanstva šole ni in ne more biti vezan zgolj na učitelja, njegovo usposobljenost, na skorajda individualno odgovornost.

Ali pa ujetosti v koncepte, kjer je znanje razumljeno kot menjalno sredstvo, pedagoški proces pa pogodbeni odnos, ovira, da iščemo rešitve za bolj kakovostno šolo v vse bolj zapletenih strategijah, se vrtimo v krogu in nenehno premlevamo ene in iste možne rešitve. Morda iščemo preveč univerzalne rešitve (Novoa 2007), morda je res problem v tem, da iščemo rešitve generacije, ki živimo s starimi predstavami, s predstavami sveta, ki je že preteklost (Krebs 2006) ali pa gre preprosto zato, da nam manjka heteroutopij. Torres (2007) zato poziva k utopičnosti, k temu, da oblikujemo nove utopije s povsem prenovljenim, oživljenim občutkom za kritiko. Samo utopije si namreč lahko zamišljajo nove svetove in tako vplivajo na družbene spremembe.

[illegible]

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

PRIMERI DOBRE PRAKSE SODELOVANJA

Žiga Vavpotič, Zavod Ypsilon

SODELOVANJE MED GENERACIJAMI

Medgeneracijska akcija Simbioza se je zaključila, vendar pa se razvija dalje. Pripravili smo projekt Simbioza šole, s katerim stopamo korak naprej in Simbiozi dodajamo nujno komponento – trajnost. Zato želimo prestopiti pragove slovenskih osnovnih in srednjih šol s programom, ki je bolj prilagodljiv in še bolj vezan na lokalno okolje, v svojem bistvu pa še vedno ostaja poučen, povezovalen in vključevalen projekt. Pozvali smo šole in mnoge so se odzvale – preko 200 šol bo odprlo svoja vrata in tako vsaj dvakrat letno izvedlo deseturni tečaj uporabe računalnika, kjer se bodo tako mladi kot starejši iz istih sosesk učili, izmenjevali izkušnje, se družili in spoznavali drug drugega. Tako se duh akcije Simbioza nadaljuje.

dr. Anton Meden, Zveza aktivov svetov staršev Slovenije

SODELOVANJE STARŠEV TER ŠOLE IN VRTCA – KAJ SE LAHKO NAUČIMO IZ IZKUŠENJ

Starši kot posamezniki ali svet staršev kot organ šole sodelujejo pri različnih dejavnostih na šoli. To sodelovanje je potrebno, bogati šolo in koristi učencem. Vprašanje pa je, katere okoliščine dobro sodelovanje staršev s šolo omogočajo oziroma spodbujajo in katere ga zavirajo ali celo onemogočajo. In še pomembnejše – kako zagotoviti za sodelovanje ugodne okoliščine in se izogniti neugodnim? Univerzalnih dokončnih odgovorov na ti vprašanji najverjetneje ni. Vsi, ki smo povezani s šolo, pa imamo s tem vsaj kakšno izkušnjo. Ena teh je, da je izkušnje dobro izmenjevati – tako vsaka šola potem lahko zase najde najboljšo rešitev, ne da bi se morala učiti na (preveč) lastnih napakah. Ob predstavitvi nekaj primerov sodelovanja staršev pri različnih dejavnostih na različnih šolah (od otroškega parlamenta in vzgojnega načrta do skupne delavnice staršev in učiteljev, ki jo je organizirala zveza staršev) bodo udeleženci povabljeni k skupnemu iskanju tistih značilnosti navedenih dogodkov, ki lahko pomagajo najti ustrezna ravnanja tudi v drugih okoljih.

Miro Kozelj, Občina Šenčur

SODELOVANJE ŠOLE, VRTCA IN LOKALNE SKUPNOSTI – KAKO LAHKO USPEŠNO SODELUJEMO

Lokalna skupnost ima kot ustanovitelj javnega zavoda velik vpliv na vrtec in na šolo, prav tako pa je vloga javnega zavoda v lokalnem okolju izjemno pomembna.

Neizpodbitno dejstvo je, da gre tako pri lokalni skupnosti kot pri šoli za skupne cilje, ki so zelo pomembni za vse uporabnike. Lokalna skupnost zagotavlja sredstva za delovanje javnih zavodov, zato je potrebno uskladiti potrebe, želje in pričakovanja. To je mogoče le ob dobrem sodelovanju, potreben je partnerski odnos in zavedanje, da le s skupnimi močmi lahko usklajeno delujemo. Iz izkušenj lahko trdimo, da je uspešno sodelovanje možno.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Nalozba v vašo prihodnost
ORGANIZACIJA DELNO FINANČIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

ŠR
Šola za ravnatelje

XVI.
skupščina
posveta
pomočnikov
ravnateljev

SODELOVANJE LOKALNE SKUPNOSTI IN ŠOLE

Miro Kozelj, župan Občine Šenčur

Predstava 29. 6.2020 Kranj
www.solzaranatelj.si

ŠR
Šola za ravnatelje

ŠENČUR

2

ŠR
Šola za ravnatelje

OBČINA ŠENČUR

- Velikost: 40 km²
- Lega: osrednja Slovenija

- Število prebivalcev: 8.500
- Število naselij: 12

3

šR
Šola za ravnanje

ŠPORTNA DVORANA

4

šR
Šola za ravnanje

OŠ ŠENČUR – CENTRALNA ŠOLA

5

šR
Šola za ravnanje

PODRUŽNIČNA ŠOLA VOKLO

6

PODRUŽNIČNA ŠOLA OLŠEVEK

7

PODRUŽNIČNA ŠOLA TRBOJE

8

VRTEC ŠENČUR

9

SODELOVANJE MED OBČINO IN ŠOLO

- ekonomična organizacijska oblika javnega zavoda OŠ
- dogovorno reševanje odprtih vprašanj brez vpliva morebitne različne politične pripadnosti sodelujočih
- skupna skrb za infrastrukturo (stavbe, igrišča ...)
- zagotavljanje materialnih sredstev
- sodelovanje na kulturnem in športnem področju
- povezava in sodelovanje z društvi v občini, usklajevanje z ostalimi ustanovami (cerkev)
- prepoznavnost šole in vrtca v okolju (sodelovanje na javnih prireditvah, simbioza, pohod treh generacij)
- usklajen nastop pri zagovarjanju stališč v javnosti
- neformalno medsebojno komuniciranje

10

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

mag. **Andreja Lenc**, CMEPIUS

V okviru delavnice z naslovom »Mednarodno sodelovanje« bomo udeležence sprva seznanili z ugotovitvami evalvacijske študije o učinkih programa VŽU na osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanja z vidika nacionalnih prioritet, ki so jo na CMEPIUS-u izvedli v letu 2013. Izpostavili bomo dolgoročno pozitivne vplive tako na šolo, učitelje in učence ter izpostavili vlogo vodstva pri tem. Predstavili bomo, kaj vse vpliva na dolgotrajnost in intenziteto učinkov.

[illegible]

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

mag. **Nataša Bucik**, Ministrstvo za kulturo, **Nada Požar Matijašič**, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, **Renata Novak**, Vrtec Mornarček Piran in **Duška Žitko**, Pomorski muzej – Museo del mare Piran – Pirano

PARTNERSKO SODELOVANJE VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH ZAVODOV IN KULTURNIH USTANOV

Udeležencem delavnice bomo predstavili različne možnosti partnerskega povezovanja in sodelovanja vzgojno-izobraževalnih zavodov in kulturnih ustanov. Po predstavitvi primera dobre prakse iz vrtca Mornarček Piran: Naš kraj – njegova kulturna in naravna dediščina, ki že vrsto let poteka v sodelovanju s Pomorskim muzejem Sergij Mašera Piran, bomo preučili, kako lahko s partnerskim povezovanjem povečamo učinke vzgojno-izobraževalnega dela in hkrati obogatimo dogajanje v širši lokalni skupnosti, omogočimo otrokom in mladim aktivnejše in ustvarjalnejše delovanje, ne le v vrtcu in šoli, temveč tudi izven nje. Spregovorili bomo o tem, kako lahko kulturne ustanove v sodelovanju z vrtci in šolami omogočimo otrokom in mladim kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa, zakaj je to pomembno in koristno tako za posameznike kot družbo kot celoto. Nadaljevalni program Šole za ravnatelje je financiran iz sredstev Evropskega socialnega sklada v okviru projekta Vseživljenjsko učenje ravnateljev –usposabljanje za vodenje šol in vrtcev III.

Partnersko povezovanje vzgojno-izobraževalnih zavodov in kulturnih ustanov

Nataša Bucik, Ministrstvo za kulturo

Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

XVI. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev: Vloga pomočnikov ravnateljev pri sodelovanju šol in vrtcev z okoljem, 5. in 6. marec 2014, Portorož

Kulturno-umetnostna vzgoja (KUV)

➤ Področje na presečišču kulturnega in vzgojno-izobraževalnega resorja.

➤ Vključuje:

- sprejemanje kulture (mladi kot bralci, gledalci, udeleženci, obiskovalci kulturnih dogodkov);
- raziskovanje (mladi kot raziskovalci ustvarjalnosti in kulturne dediščine);
- ustvarjalnost (mladi kot ustvarjalci oziroma aktivni udeleženci kulturnih dejavnosti na vseh področjih kulture).

KUV vključuje in povezuje:

- bralno kulturo,
- film, avdiovizualno kulturo in medije,
- glasbene umetnosti,
- vizualne umetnosti (slikarstvo, kiparstvo, fotografija, arhitektura, oblikovanje ...),
- intermedijske umetnosti,
- uprizoritvene umetnosti (gledališče, lutke, sodobni ples ...),
- kulturno dediščino (materialna in nematerialna, premična in nepremična, arhivi ...).

Strokovne podlage za načrtno KUV na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni

- Splošna deklaracija o človekovih pravicah (1948),
- UNESCO Road Map for Arts Education (2006),
- Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2006),
- Nacionalni program za otroke in mladostnike 2006-2016,
- Nacionalne smernice za KUV v vzgoji in izobraževanju (2009),
- Nacionalni program za mladino 2012 - 2021,
- Nacionalni program za kulturo 2014-2017.

Nacionalni program za kulturo 2014-2017 (NPK)

- temeljni strateški dokument slovenske kulturne politike,
- za njegovo uresničevanje je odgovorna celotna Vlada RS,
- opredeljuje kulturno-umetnostno vzgojo kot dolgoročni cilj nacionalne kulturne politike – posebno poglavje,
- opredeljuje cilje, ukrepe in kazalnike na vseh področjih kulture na nacionalni ravni.

NPK 2014-2017: Zakaj je načrtna KUV v javnem interesu?

- prepoznani učinki KUV (vzgoja in izobraževanje o kulturi, s kulturo in skozi kulturo) **na celosten razvoj posameznika ter družbe kot celote,**
- **umešča** se na vsa področja človekovega delovanja in bivanja - **odgovornost vseh vladnih resorjev** (sociala, zdravje, turizem, okolje, gospodarstvo, promet ...),
- **vseživljenjska** dimenzija KUV .

KUV prispeva h kulturni pismenosti in kulturni identiteti:

- spoznavanje in poznavanje različnih področij umetnosti in kulturne dediščine,
- uživanje v umetnosti, razvoj estetske občutljivosti,
- izražanje skozi različne medije (glasba, beseda, slika ...),
- zavedanje in izražanje lastne kulture, spoznavanje drugih kultur (kulturna raznolikost) ter različnih družbenih skupin in subkultur,
- učenje in krepitev strpnosti ter razumevanja drugačnosti.

Raziskave kažejo, da KUV (bralna kultura, gledališče ...) pomembno prispeva k **bralni pismenosti**.

KUV prispeva k celovitemu razvoju osebnosti:

- razvijanje **individualnih sposobnosti** (čustveno-motivacijskih, socialnih, spoznavnih in telesno-gibalnih kompetenc),
- **pozitivna samopodoba**.

S KUV razvijamo:

- domišljijo, ustvarjalnost, ustvarjalno mišljenje in strategije ...,
- razvoj kritičnega odnosa do kulture ter aktualnih družbenih vprašanj.

KUV prispeva k:

- razvoju posameznikovih **interesov**,
- **motivaciji** za ustvarjalen, kakovosten in zdrav življenjski slog (preživljanje prostega časa ...).

Cilji NPK na področju KUV, ključni za partnersko povezovanje VIZ in kulturnih ustanov

Splošni cilji in ukrepi:

- načrtna, dolgoročna in kakovostna KUV na vseh ravneh (NO KUV, koordinatorji v VIZ in kulturnih ustanovah, lokalne skupnosti ...),
- kakovostna, raznolika in dostopna ponudba KUV na vseh področjih kulture za različne ciljne skupine,
- strokovno usposabljanje na področju KUV za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter v kulturi.

Cilji NPK na področju KUV, ključni za partnersko povezovanje VIZ in kulturnih ustanov

Cilji po posameznih področjih kulture:

- razvoj in promocija bralne kulture,
- načrtnejša filmska vzgoja,
- sodelovanje VIZ v nacionalnem medresorskem projektu Teden kulturne dediščine,
- zagotoviti kakovostno izobraževanje o arhitekturi, oblikovanju, krajinski arhitekturi, urbanizmu, prostorski kulturi oziroma celovito grajenemu prostoru,
- razvoj projekta Kulturna šola.

V enem dnevu na enem mestu:

- predstavitev **več kot 300 kulturnih ustanov** iz vse Slovenije,
- predstavitev **primerov dobre prakse** sodelovanja kulturnih ustanov in vzgojno-izobraževalnih zavodov,
- **strokovno usposabljanje** za strokovne delavce VIZ, kulturnih ustanov, ustanov s področja zdravja, okolja ...,
- celodnevni **program za otroke in mladino** ter širšo javnost,
- **brezplačno** za vse obiskovalce.

Organizatorji KB 2014: MK, MIZŠ, ZRSŠ, MKO, MZ, CD

V dvoranah in predavalnicah ter na razstavnih prostorih v enem dnevu skoraj 90 kulturno-vzgojnih dogodkov.

Koncerti, gledališke, lutkovne in plesne predstave, filmi ...

Tematski sklopi 2014:

- Zdrav in ustvarjalen življenjski slog
- Ustvarjalnost in nadarjenost
- Čebelarstvo in kultura

www.kulturnibazar.si

- Program strokovnega usposabljanja
- Program za otroke in mladino ter širšo javnost

Partnersko sodelovanje med VIZ in kulturnimi ustanovami / umetniki

- **Vrtec**
 - Z igro v kiparski svet Dragice Čadež, Vrtec Jadvice Golež, Maribor,
 - Raziskovanje preteklosti skozi otroške oči, Vrtec Mornarček Piran,
 - Grafične zgodbe, Vrtec Vodmat Ljubljana.
- **OŠ**
 - Spoznaj, varuj, ohrani na OŠ Draga Kobala Maribor – Kobalov kulturni drobiž,
 - Filmska vzgoja na OŠ Gorišnica.
- **SŠ**
 - Raziskovanje kot učna strategija, Gimnazija Tolmin,
 - Kulturna dejavnost II. gimnazije Maribor,
 - ŠUGLA na Taboru, interaktivni gledališki performans, Dijaški dom Tabor, Ljubljana.

Katalog KUV ponudbe

Od 2014 naprej e-katalog (portal) KUV ponudbe na:

www.katalog.kulturnibazar.si

Regionalni posveti KUV – ZRSŠ, MIZŠ in MK

Strokovno usposabljanje na regionalni ravni:

- posvet Novo mesto, november 2012,
- posvet Maribor, oktober 2013,
- posvet Nova Gorica, november 2013;
- spodbujanje partnerskega povezovanja VIZ in kulturnih ustanov na lokalni in regionalni ravni,
- primeri dobrih praks povezovanja VIZ in kulturnih ustanov.

Nacionalni projekt RASTEM S KNJIGO

- Javna agencija za knjigo RS (JAK), MK, MIZŠ, ZRSŠ, Združenje splošnih knjižnic;
- od 2006: OŠ – 7. razredi;
- od 2010: SŠ – 1. letniki;
- **razvoj bralne kulture** (pozitiven odnos do branja in knjig, obiskovanje knjižni, promocija bralne kulture);
- **povezovanje VIZ in splošnih knjižnic.**

Kulturno-umetnostna vzgoja: priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol

- izdala: ZRSŠ in MIZŠ leta 2011,
- pripravili: RMSKV v sodelovanju s številnimi strokovnimi delavci VIZ,
- predstavitev področij dejavnosti,
- primeri dobre prakse,
- knjiga in spletna različica,
- za strokovne delavce v VIZ in kulturnih ustanovah,
- brezplačno prejeli vsi VIZ, fakultete in kulturne ustanove.

Priročnik Igriva arhitektura

- prostorsko opismenjevanje otrok in osnovnošolcev ,
- preplet teorije in prakse ,
- knjiga in spletni priročnik ,
- izdan 2013 : ZRSŠ, MIZŠ, MK, MGRT, Javna agencija Spirit Slovenija, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Center arhitekture,
- brezplačno prejeli vrtci in OŠ ter splošne knjižnice po Sloveniji.

RAZPRAVA

1. Načrt za KUV v VIZ:

- Kako poteka načrtovanje KUV dejavnosti v vašem VIZ?
- Ali ima vaš VIZ koordinatorja/koordinatorje KUV?

PREDNOSTI

RAZPRAVA

2. Partnersko povezovanje in mreženje na področju KUV:

- z drugimi VIZ,
- s kulturnimi ustanovami,
- z lokalno skupnostjo.

PREDNOSTI

DELAVNICA:

PRIPRAVIMO NAČRT ZA KUV DEJAVNOST, KI TEMELJI NA
PARTNERSKEM POVEZOVANJU
(filmska vzgoja)

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA KULTURO MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

KULTURNI BAZAR
2 0 1 4

KULTURA SE PREDSTAVI
26. 3. 2014
www.kulturnibazar.si cankarjev dom

Partnerja: Pod pokroviteljstvom:

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE Slovenska nacionalna komisija AR JET2020

HVALA ZA POZORNOST IN SODELOVANJE.

Natasa.bucik@gov.si
Nada.pozar-matijasic@gov.si
Fotografije – arhiv KUV MK in KB.

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPRAVLJANO SREDSTVI FINANCIRANJA EVROPSKE UNIJE
Evropski socialni sklad

šR
Šola za ravnatelje

XVI.
skupni
prvi
pomočnikov
ravnateljev

**PARTNERSKO SODELOVANJE
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH
ZAVODOV IN KULTURNIH USTANOV**

Renata Novak, Vrtec Mornarček Piran
Duška Žitko, Pomorski muzej Piran

Priloga 29, 4000 Kranj
www.sola.zaravnatelj.si

šR
Šola za ravnatelje

Vrtec Mornarček Piran Giardino d'infanzia Mornarček Piran

POMORSKI MUZEJ - MUSEO DEL MARE
"SERGEJ MAŠERA" PIRAN - PIRANO

2

šR
Šola za ravnatelje

3

IZZIVI ZA NASTANEK PROJEKTA NAŠ KRAJ – NJEGOVA KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA

- kako na primeren način **motivirati** predšolske otroke za spoznavanje kulturne in naravne dediščine svojega kraja
- kako otrokom na primeren način **približati** zgodovino, kulturno in naravno dediščino, muzejske zbirke, mesto in okolje
- kako otrokom z dejavnostmi pomagati **povezati** današnji čas s preteklostjo
- kako z novimi vedenji muzejske pedagogike **vzbuditi** primeren otrokov odnos do dediščine

PROJEKT NAŠ KRAJ – NJEGOVA KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA

- začetek v šolskem letu 1995/1996
- temeljne vsebinske usmeritve večletnega projekta namenjene seznanjanju in spoznavanju kulturne in naravne dediščine našega kraja
- izvedba vsakoletnega projekta načrtovana v treh delnih nalogah z zaključno javno prireditvijo in razstavo otroških umetniških del

šR
Šola za ravnanje

PROJEKT NAŠ KRAJ – NJEGOVA KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA

- prvi obisk vseh članov strokovnega kolektiva Vrtca Mornarček Piran v Pomorskem muzeju „Sergej Mašera“ Piran
- navdušenje ob spoznavanju bogastva predmetne dediščine
- načelna odločitev o sistematičnem vsakoletnem izboru projektnih vsebin

7

šR
Šola za ravnanje

CILJI PROJEKTA

- razvijati pozitivne vrednote ob raziskovanju kulturne in naravne dediščine
- spoznavanje različnosti in medkulturnih razlik ter možnost seznanjanja z različnimi kulturami in tradicijami v svojem okolju
- spodbujanje participacije otrok na vseh nivojih
- ustvarjanje prostora, ki omogoča medgeneracijsko sodelovanje in pretok informacij ter znanj
- vzpostavljanje komunikacije in interakcije z drugimi institucijami in zainteresiranimi strokovnjaki
- oblikovanje multisenzornega okolja za zadostitev otrokovih potreb po celostni zaznavi

8

šR
Šola za ravnanje

CILJI PROJEKTA

- spoznavanje kulturnega in naravnega bogastva materialne in nematerialne dediščine
- spodbujanje senzibilnosti, naklonjenosti in pozornosti otrok do dediščine
- vzgoja pravilnega odnosa otrok do dediščine
- prenašanje pomembnih znanj in vedenj o dediščini domačega okolja

9

NAŠ KRAJ – NJEGOVA KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA PODPROJEKTI

- Mesto Piran
- Oljkarstvo
- Solinarstvo
- Obzidna mesta
- Starine in kako jih ohranjamo
- Vodnjaki v Piranu
- Obzidna vrata in portali
- Piran v času Beneške republike
- Mornarčki o barčicah
- Od Pirana do Sečovelj
- Piranski trgi nekoč in danes
- Piranske ulice nam šepetajo
- Istrska kužina
- Skrivnosti morja
- Piranske pešpoti
- Kamen na kamen

10

PODPROJEKTI, REALIZIRANI V SODELOVANJU S POMORSKIM MUZEJEM PIRAN

- Mesto Piran
- Oljkarstvo
- Solinarstvo
- Obzidna mesta
- Vodnjaki v Piranu
- Obzidna vrata in portali
- Piran v času Beneške republike
- Mornarčki o barčicah
- Piranski trgi nekoč in danes
- Piranske ulice nam šepetajo
- Kamen na kamen

11

MESTO PIRAN šolsko leto 1995/1996

- sprehod po starem mestnem jedru od obzidja do Punte po mestnih trgih in ulicah
- obisk Pomorskega muzeja in ogled vseh stalnih zbirk
- ogled pristanišča z barkami, sprehod po pomolu do svetilnika
- obisk akvarija, ribarnice, jadranskega in modelarskega kluba
- podoživljanje vtisov v različnih umetniških jezikih

12

MESTO PIRAN šolsko leto 1995/1996

- ogled kulturnih zanimivosti v starem mestnem jedru; obzidje, strnjene ulice, mestni trgi, palače, cerkve
- ogled arheoloških, etnoloških, zgodovinskih in kulturno zgodovinskih muzejskih eksponatov v zbirkah Pomorskega muzeja
- izvedba muzejske pedagoške delavnice
- pogovor s piranskim ribičem v pristanišču ter spoznavanje novega dela in pripomočkov

13

ISKANJE VIROV PO SPLETNIH STRANEH

14

OTROŠKE STVARITVE

15

USTVARJANJE Z GLINO

16

SOLINARSTVO šolsko leto 1995/1996

- spoznavanja orodja solinarjev v muzejski zbirki
- muzejska pedagoška delavnica
- odhod z ladjo iz Pirana v Sečoveljske soline
- ogled muzejske solinarske hiše in spoznavanje kulturne in naravne dediščine
- spoznavanje soli in solnih kristalov
- spoznavanje solinske flore in favne
- izdelovanje solinskega kruha in ustvarjalne delavnice

17

OLJKARSTVO šolsko leto 1995/1996

- obisk muzejske etnološke zbirke Tonine hiše v Sv. Petru
- spoznavanje načina bivanja v istrskem zaledju
- ogled torkle – stiskalnice za oljčno olje
- obiranje oliv v oljčniku
- kulinarčna delavnica v vrtcu
- spoznavanje istrskih običajev: noša, ples, pesem, jezik

18

IZDELOVANJE PUNČK IZ BLAGA

19

IGRE Z VLOGAMI

20

OBZIDNA MESTA šolsko leto 2000/2001

- projekt v sodelovanju s srednjeveškima obzidnima mestoma Ptujem in Škofjo Loko
- ogled piranskega obzidja nad vrtcem
- ogled obzidnih vrat
- otroško ustvarjanje; igre, izštevance, plesi, likovno ustvarjanje
- spoznavanje namena gradnje obzidij v zgodovini
- srednjeveška gradnja s kamnom
- spoznavanje arhitekturnih pojmov: stolp, lina, stopnice, pohodni hodniki
- zgodbe srednjeveških vitezov

21

IGRE VLOG

22

SIMBOLNA IGRA – VITEZI

23

OBZIDNA VRATA IN PORTALI šolsko leto 2002/2003

- ogled piranskih obzidnih vrat: Sv. Jurija, Dolfinovih, Rašporskih, Poljskih, Miljskih vrat, vrat Marčana in vrat Pustria
- ogled portalov cerkva, palač in meščanskih hiš
- opazovanje različnih slogov: romanski, gotski, renesančni, baročni, klasicistični
- sprehod po mestu
- iskanje starih razglednic in fotografij
- izdelovanje mestnih portalov in obzidnih vrat iz različnih likovnih materialov
- izmišljanje pravljic o junakih obzidja

24

RAZISKOVANJE OBZIDNIH VRAT

25

VODNJAKI V PIRANU šolsko leto 2003/2004

- ogled piranskih vodnjakov: družinskih, samostanskih in mestnih
- spoznavanje pomena vodnjakov za meščane Pirana v preteklosti
- opazovanje izdelave, materiala in stilov
- izdelovanje maket vodnjakov
- izmišljanje izštevank o vodnjakih
- poslušanje ljudskih pravljic
- naravoslovne dejavnosti z vodo

26

IGRE IN USTVARJALNE DELAVNICE OB VODNJAKIH

27

PREDSTAVITEV PROJEKTA V GLEDALIŠČU TARTINI

28

PIRAN V ČASU BENEŠKE REPUBLIKE šolsko leto 2004/2005

- ogled beneške arhitekture
- iskanje upodobitev beneškega leva – simbola Beneške republike
- ogled in pripoved legende o sliki D. Tintoretta v piranski mestni hiši
- ogled beneškega kamna z votlimi merami in stebra za zastave z dolžinskimi merami
- spoznavanje starih beneških legend
- obisk Tartinijeve hiše in ogled spominske sobe G. Tartinija

29

PLES BENEŠKIH DAM

- izdelava beneških oblačil in mask
- poslušanje starih piranskih pripovedk
- izdelava starih glasbil
- plesi po ljudskem izročilu
- igra z vlogami – mestni svetniki
- risanje, slikanje, izdelava reliefov, zidanje obzidja
- likovno upodabljanje kipa G. Tartinija

30

šR
Šola za ravnanje

OTROCI V DVORANI DOMENICA TINTORETTA

31

šR
Šola za ravnanje

IGRA Z VLOGAMI – „PIRANSKI MESTNI SVETNIKI“

32

šR
Šola za ravnanje

LEGENDA „LASSA PUR DIR“

33

MORNARČKI O BARČICAH šolsko leto 2005/2006

- ogled muzejskih ladijskih modelov (od ribiških čolnov do Gruberjevih ladij)
- spoznavanje muzejskih ladijskih polen
- ogled piranskega pristanišča
- obisk starega škvera pod Sečo
- spoznavanje ribiških pripomočkov in ladijskih instrumentov
- izmišljanje pravljic, ugank in izštevank o barkah
- izmišljanje plesnih motivov Nevihta na morju, gusarskih ples
- poslušanje pesmi o gusarjih
- slikanje bark, mornarčkov, Neptuna

34

IZMIŠLJENA OTROŠKA ZGODBA

PIRANSKI OTROCI IN POŠAST.
NEKOČ SO ŽIVELI OTROCI V PIRANU. NA STAREM
TRGU SO SE IGRALI SKRIVALNICE
IN KO JE BIL VEČER SO OTROCI ŠLI DOMOV
DRUGO JUTRO SO SE GUSARJE. TEJ OTROCI SO OBALE ŠLI IGRATI
MARIJA MARKO ANA IN STAŠA KO JE ODBILAV
TO JE PRIŠLA OGROMNA POŠAST ZELENA
POŠAST ZAMALO JIH JE POŽRLA.
AMPAK OTROCI SO BILI POGUMNI
IN SO ŠLI DOMOV IN SO VZELI FIGE IN SO

35

DEJAVNOSTI OTROK

36

PIRANSKI TRGI NEKOČ IN DANES

šolsko leto 2006/2007

- spoznavanje zemljevida mesta Piran z osmimi trgi
- spoznavanje imen trgov nekoč in danes
- spreminjanje vloge trgov skozi čas
- opazovanje arhitekture trgov

- igre z vlogami: branjevci, prodajalci rib
- spoznavanje stare obrti – pletenje košar
- spoznavanje merskih enot
- izmišljanje pravljic in upodabljanje vragovega trilčka in drugih likov iz legend
- spoznavanje in zbiranje narečnih besed

37

PIRANSKI TRGI NEKOČ IN DANES

38

PIRANSKI TRGI NEKOČ IN DANES

39

PIRANSKE ULICE NAM ŠEPETAJO šolsko leto 2007/2008

- spoznavanje izvora imen ulic
- opazovanje različnega načina uličnih tlakov
- odkrivanje različnega uličnega pohištva
- spoznavanje dogajanja na ulicah nekoč in danes
- raziskovanje zanimivih ulic z uličnim škratom
- fotografiranje uličnih znamenitosti
- izmišljanje in izdelovanje družabnih iger
- izmišljanje zgodbic Piranske ulice nam šepetajo

40

PIRANSKE ULICE NAM ŠEPETAJO

41

KAMEN NA KAMEN šolsko leto 2012/2013

- spoznavanje pomena kamna – njegove lastnosti in izrazne zmožnosti
- ogled mesta in nešteti spomenikov iz kamna
- prepoznavanje kamnitih umetnin
- nabiranje kamenčkov ob morskem obali
- spoznavanje različnih vrst kamnin
- srečanje s kamnosekom in umetnikom kiparjem
- ustvarjalne delavnice s kamnom

42

šR
Šola in vrtce

KAMEN NA KAMEN šolsko leto 2012/2013

43

šR
Šola in vrtce

HVALA ZA POZORNOST!

44

SODELOVANJE ZA RAZVIJANJE PODJETNOSTI V ŠOLAH IN VRTCIH

Skozi interaktivno delavnico se bomo pogovorili, zakaj je pomembna tema spodbujanja podjetnosti v šolah in vrtcih, kako podjetniki razumejo podjetništvo in podjetnost, kaj so ključne kompetence in značilnosti podjetnikov ter kako jih razvijati med mladimi. Spoznali bomo, kako in kje sodelovati s podjetniki in gospodarstvom, kaj prinaša sodelovanje za šolo in vrtec kot tudi za gospodarstvo.

[illegible]

dr. **Tatjana Ažman**, Šola za ravnatelje

ODGOVORNOST MED ŠOLO, VRTCEM IN DOMOM – NAŠI ALI VAŠI?

Odrasli si delimo odgovornost za razvoj in učenje otrok. V vsakdanjih sporočilih govorimo o naših, vaših pa tudi njihovih otrocih. Na sprejemanje in delitev odgovornosti med šolo, vrtcem in domom vplivajo raznoliki dejavniki: otrokova starost in osebnost, značilnosti družine, vrtca in šole, značilnosti družbe. Nekatera področja odgovornosti se med družino in vrtcem, šolo prekrivajo (so skupna), obstajajo pa tudi področja, ki se ne. Meje, kdo je za kaj odgovoren, so odvisne od dogovorov vseh vpletenih in jih je treba opredeliti v vsaki situaciji znova.

V delavnici bomo predstavili ločeno, zaporedno in skupno odgovornost vrtca, šole in družine. S pomočjo primerov iz prakse se bomo pogovorili o tem, kako razdeliti odgovornost med družino in šolo, vrtcem ter postaviti meje. Poudarili bomo vlogo otroka, učenca in dijaka v prevzemanju odgovornosti zase, za druge in za okolje. Zaključili bomo s smernicami za razvijanje odgovornosti.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKI PROGRAMI FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
(prejeto sredstva ali)

Šola za ravnatelje

XVI.
strokovni
posvet
pomočnikov
ravnateljev

ODGOVORNOST MED ŠOLO, VRTCEM IN DOMOM - NAŠI ALI VAŠI

dr. Tatjana Ažman

Previdite 39, 4000 Kranj
www.solazaravnatelje.si

„ODGOVORNOST“

- dati odgovor, zmožnost odzvati se
- sprejeti odgovornost pomeni dobiti moč za odziv
- odgovornost za posledice lastnega ravnanja v odnosu do druge osebe, skupnosti in naravnega okolja

„NEODGOVORNOST“

nemoč, prelaganje odgovornosti na druge, obtožiti druge, okriviti

2

STARŠI ALI DRUŽINA

Šola, družina in skupnost
so boljši izrazi kot
„vključevanje staršev“.

Kdo je družina?

3

RAZMERJA – DRŽAVA : ŠOLA, VRTEC : DRUŽINA

- Kdo je temeljni nosilec socializacije otrok?
- Kakšna je vloga družine in šole, vrtca pri izobraževanju otrok?

4

DRŽAVA : ŠOLA : STARŠI – SKOZI ČAS

OBDOBJA RAZMERIJ	VLOGA STARŠEV	%
ORGANIZACIJA IN SISTEMIZACIJA ŠOLE MODEL EKSPERTOV: MI VEMO, KAJ VI RABITE	Otrokom dovolijo šolanje, jih spodbujajo k šolanju, ostajajo izven šole.	
DRŽAVA BLAGINJE: vsi naj imajo enake pravice in možnosti, kohezivna družba MODEL PRENAŠALACA: IZBERI IZ PONUJENEGA	Podpirajo šolanje otroka in šolo, šoli neomajno zaupajo, v delo šole se ne vtikajo.	
TRŽNI MEHANIZMI: umikanje države, v ospredju je učenec kot posameznik (potrošnik) MODEL POTROŠNIKA: POVEJ, KAJ RABIŠ	So zastopniki svojih otrok in izbirajo na trgu izobraževalnih storitev najboljše zanje, neposredno posegajo v šolo glede pogojev, znanja, vsebin.	
EVALVATIVNA DRŽAVA: nenehno vrednotenje, dokazovanje kakovosti; šola izgublja pomen institucije, ki poseduje znanje PARTNERSKI MODEL	V celoti prevzemajo odgovornost za izobraževanje otrok, izbirajo oblike in načine, pot do znanj ni pomembna, pomembno je, da je znanje verficirano.	

Ažman 2012; 20
5

IZZIV V DRUŽBI

Kdor razvije odgovornost zase, razvije tudi odgovornost do družbe.

Industrijska in postmoderna družba in njune vrednote.

Raznolikost vplivov. Ni več družbenega soglasja glede tega, kaj je prav in kaj narobe.

6

IZZIV - VZGOJA V DRUŽINI

1. PODREJANJE?	• raznolikost osebnosti
ubogljivost, upor	• enotnost staršev in drugih
2. DOPUŠČANJE? zmeda	• doslednost
3. Med PRISILO in	• skladnost besed in dejanj- zgled
SVOBODO?	• iskrenost
Med moram in hočem?	

7

VRSTE ODGOVORNOSTI

- LOČENA ODGOVORNOST (ločeni cilji)
- ZAPOREDNA ODGOVORNOST (cilji po razvojnih obdobjih)
- DELJENA ODGOVORNOST (komplementarnost ciljev)

8

LOČENA ODGOVORNOST DRUŽINE IN ŠOLE, VRTCA

- Vsaka od obeh družbenih organizacij ima svoje namene, cilje.
- Njune usmeritve so neodvisne, najlažje jih je dosežati, če jih uresničujejo neodvisno.

9

ZAPOREDNA ODGOVORNOST DRUŽINE IN ŠOLE, VRTCA

- Poudarja kritične stopnje prispevkov učiteljev, vzgojiteljev in staršev v razvoju otrok.
- Temelji na prepričanju, da je obdobje do 6. leta kritično za razvoj otrok, tako sta ob vstopu v šolo otrokova osebnost in odnos do učenja dobro oblikovana.
- Po vstopu v šolo, le ta prevzame glavno odgovornost za njihovo izobraževanje.

10

SKUPNA ODGOVORNOST DRUŽINE IN ŠOLE, VRTCA

- Temelji na teorijah medinstitucionalnega vplivanja.
- Poudarek na sodelovanju, usklajevanju in skladnosti šol, vrtcev in družin.
- Učitelji, vzgojitelji in starši imajo skupne cilje do otrok, ki jih lahko najbolje dosežejo, če delajo skupaj. Gre za prepoznavanje skupne odgovornosti za učenje in razvoj otrok.

11

DRUŽINA KOT ŠOLA

- Nekateri starši vedo, kako pomagati svojim otrokom pri šolskem delu, za kar najdejo tudi primerne priložnosti.
- Imajo urnik učenja od poveljev naprej.
- Dajejo naloge, primerne njihovi starosti.
- Navajajo k aktivnemu učenju.
- Oblikujejo okolje z nalogami, avtoriteto, nagradami, skupinami, evalvacijo, časom za ciljne dejavnosti, gradijo hierarhijo.

12

ŠOLA KOT DRUŽINA

- Učitelji se razlikujejo v priznavanju prekrivanja vpliva družine in šole.
- Nekatere šole dajejo učencem občutek, da so del šolske družine, ki skrbi za njihove interese in daje vsakemu otroku lastno izkušnjo.
- Četudi šole poudarjajo enake standarde za vse učence, le to ni tako pomembno, kot so odnosi učitelj/učenec in osebna pozornost pri vplivu in motivaciji za izboljšanje učenčevega učenja. Bolj nadarjeni so pogosto deležni različnih priložnosti za prijateljske stike. Manj nadarjeni imajo manj „družinskega tretmaja“.

13

VSEBINE SODELOVANJA

Katere vsebine so za sodelovanje med domom in šolo oz. vrtcem še posebej pomembne?

14

MREŽE STARŠI 2012/13

- PRIČAKOVANJA VSEH
- INFORMACIJE O OTROKU, OTROKOV NAPREDEK
- ZNANJE OTROKA
- UČENJE
- VZGOJA OTROKA
- NAVAJANJE OTROK NA SAMOSTOJNOST
- VARNOST, PREVENTIVA
- NADSTANDARDNI PROGRAM IN INTERESNE DEJAVNOSTI
- TEŽAVE PRI OTROKU IN V ODDELKU
- ZBIRANJE SREDSTEV

15

MREŽE STARŠI 2012/13

- ZDRAVJE OTROKA
- DOBRO POZNAVANJE DRUŽINE
- ODNOS DO DELA
- SODELOVANJE V SKUPINI (POČUTJE, VEDENJE, ODNOSI)
- NAVAJANJE OTROK NA SAMOSTOJNOST
- UČENJE
- OPAZOVATI OTROKA (SPREMEMBE)
- SPROTNO REŠEVANJE TEŽAV

16

PARTNERSTVO

Partnerski odnos je enakopraven odnos, ki staršem priznava, da so v prvi vrsti oni odgovorni za otrokovo zdravje, izobraževanje in osebnostni razvoj, vloga šole oz. vrtca pa je, da o otrokovem napredku obvešča starše, jih izobražuje in jim svetuje. Dobro sodelovanje med šolo/vrtcem in domom morajo vsi sodelujoči vsakič znova natančno opredeliti.

17

PARTNERSTVO – POMISLEKI

- Ali so sogovorniki učitelj in starši enakovredni?
- Odnos podrejenosti? Profesionalec : laik.
- Odgovornost ni enaka! Učitelji so odgovorni staršem. Zakonodaja.
- Kdo ima večjo moč?
- Kaj hoče država z vključevanjem staršev v soodločanje?

18

ZNAČILNOSTI PARTNERSTVA

- razvijanje in udejanjanje kulture sobivanja
- demokratični, sodelovalni odnosi
- varnost in zaupanje
- načrtno spodbujanje, ohranjanje in vzdrževanje polja komunikacije
- soustvarjanje učenja
- učitelj soustvarja opolnomočenje učenca/otroka

19

*Partnerstvo
se ne zgodi,
potrebno ga je graditi,
obnavljati,
dograjevati,
vedno znova
in znova!*

20

KAJ SO REKLI DIJAKI?

- Se jo da naučiti.
- Se je ne da naučiti; si ali pa nisi odgovoren.
- Naučiš se jo postopoma; najprej si odgovoren za majhne stvari, nato za večje.
- Včasih si, včasih pa nisi odgovoren.
- Odvisno je od posledic, pohvale, kazni.
- Odgovornosti me morajo naučiti starši, drugi.

21

KAKO SE ODGOVORNOSTI NAUČIMO?

“Tako, da prevzamemo odgovornost za nekoga ali nekaj.” “Z izkušnjo.”
“Najprej moramo imeti nekaj, kar imamo radi.”

Osebnosti odgovornosti ni mogoče razviti brez osebne bližine.

22

RAZUMETI OTROKA

- Priznajmo otroku pravico do potreb, želja, izkustev in občutkov, kakršni dejansko so in pravico, da jih izraža, kakor jih.
- Uzmimo potrebo otroka z njegovega gledišča.
- Osredotočimo se nanj, spoznajmo njegov svet, ne da bi uničevali njega samega ali njegove težnje.
- Odzovimo se na otrokova dejanja z razumevanjem in obenem upoštevajmo svoj položaj.
- Recimo: hočem/nočem, želim/ne želim, ob pravem času, na pravem mestu.
- Osebna povratna informacija in ne avtomatiziran odziv.

23

SE SKUPAJ UČITI

- Zanimanje, spoznavanje, izmenjava, avtentičnost, vključevanje
- Priložnosti za izbiranje
- kršitve meja niso nevarne (napake so dovoljene, so vir učenja)
- samospoštovanje, osebna integriteta
- izražanje v osebni govorici, dialog, dogovor
- dajanje priznanja, pohvale za trud - ne hvaliti osebe

24

RAZVITI ODNOS DO SEBE

Osebne potrebe drugih ljudi ne obstajajo zato, da bi me jezile.

Nisem slab človek, če so moje potrebe drugačne od tega, kar si o njih predstavljajo drugi.

SPREJEMLJIVO JE IZRAZITI SVOJE POTREBE,
ČEPRAV SE TU IN TAM ZMOTIM.

To, kar hočem, ni vedno to, ker potrebujem.

25

OPREDELITEV ODGOVORNOSTI ŠOLE, VRTCA IN DRUŽINE

Opreделите vsebino in cilj sodelovanja _____

S pomočjo preglednice opredelite odgovornost za doseganje cilja:

- Za kaj je odgovorna samo družina (kakšne so naloge posameznih članov)?
- Za kaj je odgovoren samo vrtec, šola (kakšne so naloge strokovnih delavcev, ravnatelja)?
- Kdaj, zakaj in kako partnerji sodelujejo (soodgovornost) in za kaj je kdo odgovoren?

• SAMO DRUŽINA: OTROK, STARŠI	• DRUŽINA IN ŠOLA, VRTEC	• SAMO ŠOLA, VRTEC

Kako razmejite odgovornost?

Primeri:

- V vrtcu so se spet pojavile naglavne uši v oddelku čebelic.
- Otrok/učenec/dijak naj spozna lokalno okolje in je vanj aktivno vključen.
- Dve in pol letni otrok ob prihodu in odhodu iz vrtca močno joka in se zjutraj nikakor noče ločiti od matere.
- Znano je, da je branje pomembno za otrokov razvoj že v predšolskem obdobju. Kdo je odgovoren?
- Otrok naj bi za seboj pospravil igrače.
- Domače naloge.
- Učenci preživljajo svoj prosti čas pretežno sede in se premalo gibljejo.
- Učenec/dijak mora doma narediti predstavitev referata na izbrano temo.
- Učenci/dijaki (in starši) nekega oddelka povedo, da imajo inštrukcije za matematiko občasno skoraj vsi, nekateri pa redno.
- Učenci ne razumejo učne snovi.
- Spoštovanje pravil hišnega reda.

dr. **Justina Erčulj**, Šola za ravnatelje

ŠOLA IN VRTEC KOT UČEČA SE SKUPNOST

Uspešno sodelovanje vrtcev in šol z okoljem je odvisno tudi od njihove organizacijske kulture, ki temelji na (skupnih) vrednotah in prepričanjih. Od slednjih je odvisno, kako se vrtci in šole odzivajo na spremembe v okolju in na pričakovanja različnih deležnikov. Raziskave in izkušnje kažejo, da so pri tem uspešnejši tisti vrtci in šole, kjer zaposleni med seboj sodelujejo, si izmenjujejo znanje in izkušnje in se skupaj učijo, kar je osnova za oblikovanje učečih se skupnosti. Njene pomembne sestavine so skupna vizija, pristno sodelovanje, razporejeno vodenje in seveda pogoji, ki to omogočajo.

V delavnici bomo spoznali dejavnike učeče se skupnosti in presodili, kako so razviti v vrtcu oziroma v šoli, od koder prihajamo. Ugotavljali bomo, kako bi te dejavnike lahko okrepili in kakšna je pri tem vloga pomočnikov ravnateljev.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
Operativni programi Evropskega sklada
(Evropski socialni sklad)

ŠR
Šola za ravnatelje

XVI.
strokovni
posvet
pomočnikov
ravnateljev

ŠOLA IN VRTEC KOT UČEČA SE ORGANIZACIJA

dr. Justina Erčulj

Prejeto: 29. 4. 2020 Kranj
www.solazaravnatelje.si

CILJI DELAVNICE

- prepoznati značilnosti šole in vrtca kot učeče se skupnosti
- presoditi dejavnike svoje šole in vrtca kot učeče se skupnosti
- poiskati in predlagati možnosti, ki jih ima pomočnik ravnatelja pri oblikovanju šole in vrtca kot učeče se skupnosti

2

ORGANIZACIJA IN/ALI SKUPNOST?

Organizacija

- Tekmovalnost
- Hierarhija
- Gotovost
- Moč od zgoraj navzdol
- Nadzor
- Specializacija
- Karierna struktura
- Rezultati
- Odgovornost, ki temelji na učinkovitosti
- Omejitve s pravili

Skupnost

- Sodelovanje
- Omrežja
- Kompleksnost
- Deljena odgovornost
- Zaupanje, soglasje
- Soodvisnost
- Osebnostna rast
- Okrepljena vrednota
- Etična odgovornost
- Spodbuda, ki temelji na vrednotah

(West-Burnham 2013)

3

KAJ SO UČEČE SE SKUPNOSTI?

- "... skupina strokovnih delavcev, ki si nenehno prizadevajo, da bi s preverjanjem in izboljševanjem lastnega učenja našli rešitve za izboljšanje učenje učencev."

(Huffman in Hipp 2003)

- "skupina učiteljev ali vzgojiteljev, ki se redno srečujejo, si izmenjujejo izkušnje in sodelujejo za izboljševanje svoje prakse in s tem dosežkov otrok oziroma učencev."

(Stoll in Louis 2007)

4

šR
Slovenska republika

ZAKAJ UČEČE SE SKUPNOSTI?

5

šR
Slovenska republika

ZNAČILNOSTI UČEČIH SE SKUPNOSTI

- Vodenje: kultura sodelovanja, podpora, profesionalni razvoj, vključevanje...
- Skupna vizija učenja
- Timsko delo in sodelovanje
- Nenehno učenje

6

šR
Slovenska republika

UČEČE SE SKUPNOSTI V MREŽAH (PRIMER VODENJE RAZREDA 2009/10)

- Oblikovanje skupnih izhodišča na izbranem področju
- Razvijanje strokovnih razprav na izbranem področju
- Izboljšanje kakovosti sodelovanja na vseh ravneh
- Razvijanje strokovnega zaupanja (višje ocenili ravnatelji)

7

DEJAVNIKI UČEČE SE SKUPNOSTI

- Podporno in skupno vodenje
- Skupne vrednote in vizija
- Skupno učenje in uporaba znanja
- Spodbudni pogoji
- Skupna osebna praksa (izmenjava prakse)

(Hord 2004)

8

LITERATURA

- Hord, S. M. 2004. *Learning Together, Leading Together: Changing Schools through Professional Learning Communities*. New York: Teacher College Press.
- Huffman, J. B., in K. K. Hipp. 2003. *Reculturing Schools as Professional Learning Communities*. Lanham, Toronto, Oxford: ScarecrowEducation.
- Stoll, L., in K. S. Louis. 2007. Professional learning Communities: Elaborating New Approaches. V *Professional Learning Communities*, ur. Stoll L. in K. S. Louis, 1-13. Berkshire: Open University Press.
- West-Burnham, J. 2014. „Spodbujanje socialnega in kulturnega kapitala.“ Gradivo za udeležence, Šola za ravnatelje, Kranj.

9

ZAPISKI

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

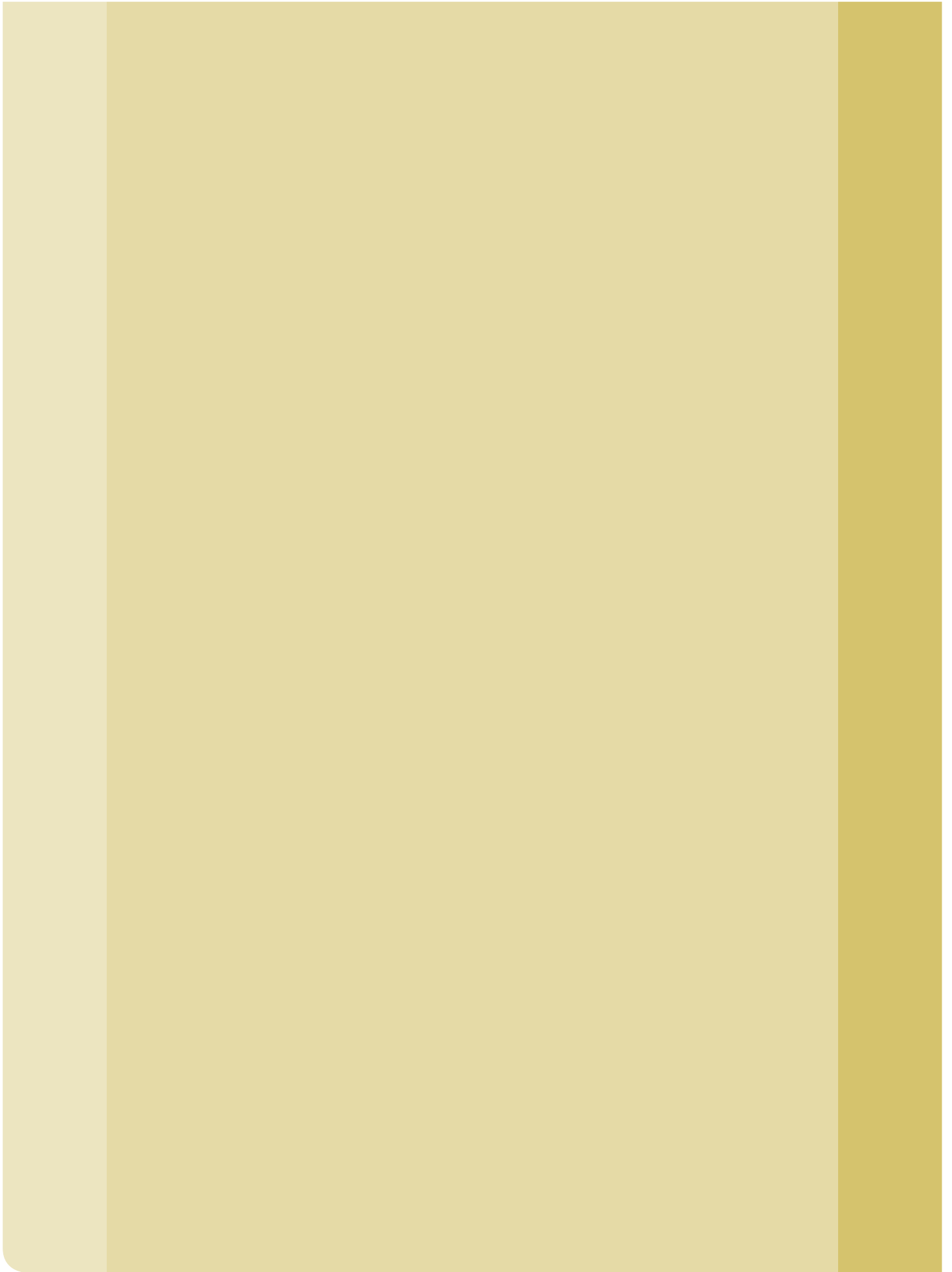

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI SODELOVANJU
ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM
Gradivo za udeležence

Šola za ravnatelje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

XVI. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev:

VLOGA POMOČNIKOV RAVNATELJEV PRI
SODELOVANJU ŠOL IN VRTCEV Z OKOLJEM

5.-6. marec 2014